

Recenzie

PREDANOCYOVÁ, Ľudmila; JAKUBOVSKÁ, Viera: Vybrané problémy z didaktiky občianskej náuky

Nitra: FF UKF v Nitre, 2013. 156 s. ISBN 978-80-558-0489-7

Od predminulého roka sa objavila publikácia Ľubici Predanocyovej a Viery Jakubovskej s názvom *Vybrané problémy z didaktiky občianskej náuky*, ktorá je určená predovšetkým vysokoškolským študentom. V jej úvode autorky deklarujú zámer „upriamiť pozornosť na niektoré vybrané problémy, ktoré z hľadiska prípravy študentov rezonujú ako potrebné pre ich odbornú orientáciu a následne pre budúcu praktickú prácu v edukačnom prostredí” (s. 9). Vzhľadom na tento cieľ sa v úvodoch jednotlivých kapitol nachádza stručné vymedzenie ich obsahového zamerania a na ich konci sumarizujúce zhrnutie s odporúčanou literatúrou. Úvodná časť prvej kapitoly s názvom *Dejiny učebného predmetu občianska náuka* naznačuje miesto prípravy občanov v edukačnom systéme škôl na území dnešného Slovenska od 2. pol. 19. storočia. V nasledujúcej časti sa stretávame so stručným priblížením miesta občianskej prípravy žiakov a študentov na základných a stredných školách v 20. storočí. Druhá kapitola s názvom *Zážitkové učenie v predmete občianska náuka* sa zmieňuje o mysliteľoch (J. A. Komenského, J. Deweyho, K. Hahna), ktorí poukazovali na význam zážitkového učenia. Čitateľ si môže urobiť obraz o problematike zážitkového učenia v spojitosti s úlohou žiaka, učiteľa a jeho využívaním rôznych metód (motivačnej, dramaturgickej, výrazových prostriedkov, ovplyvňovania osobnosti prostredníctvom situácií, využitia skupinovej dynamiky, spätnej väzby). V poradí tretia kapitola s názvom *Učebné pomôcky a ich uplatnenie v predmete občianska náuka* sa venuje problematike učebných pomôcok v predmete občianska náuka (vymedzeniu, klasifikáciám, funkciám). V obsahu tejto kapitoly sa čitateľ stretáva s vymedzením funkcií učebnice a požiadavkám na jej tvorbu. Zároveň autorky podávajú aj charakteristiku a zásady vypracovania pracovného listu s ich ukážkami. Predposledná kapitola s názvom *Multikultúrna výchova v predmete občianska náuka* predstavuje multikultúrnú výchovu ako prierezovú tému zameranú na rozvíjanie interkultúrnych kompetencií žiakov. Značná časť rozsahu tejto kapitoly je venovaná problému diskriminácie a predstaveniu konkrétnych námetov a metodických postupov pri výučbe tém spojených s multikultúrnou výchovou. Prekvapujúcim faktom pre čitateľa (študenta) je absencia uvedenia knižných titulov od slovenského odborníka na multikultúrnú výchovu Ericha Mistríka v zozname literatúry. Záverečná kapitola s názvom *Implementácia projektového vyučovania v predmete občianska náuka* podáva čitateľom podrobnejšiu predstavu o možnosti implementácie projektového vyučovania v predmete občianska náuka na

príklade dvoch námetov (Som hrdý/hrdá na obec, z ktorej pochádzam a Ľudské práva a slobody). Obsah publikácie uzatvára Záver so Zoznamom literatúry. I keď táto publikácia predkladá študentom určitý informatívny pohľad na výber problémov spojených s vyučovaním občianskej náuky, tak sa objavuje otázka, či by sa v tomto výbere nemohla nachádzať ponuka riešení viacerých problémov, ktoré by „pokrývali“ aj iné tematické oblasti výučby. V takom prípade by sa tento text stal zaujímavejším aj pre učiteľov občianskej náuky, ktorí na rozdiel od študentov vysokých škôl nemajú možnosť v rovnakej miere zoznamovať sa s najnovšími poznatkami z oblasti didaktiky občianskej náuky. Určitým prísľubom k očakávaniam pre učiteľov je záverečné tvrdenie autoriek, v ktorom vyjadrujú ambíciu „pokračovať v tvorbe prác, ktoré budú reflektovať nielen potreby univerzitnej prípravy, ale zásadne prispieť k teoretickej diskusii na relevantné témy, viažúce sa k odboru“ (s. 151).

Juraj Šuch
Katedra filozofie FF UMB, Banská Bystrica